

Raadsvoorstel

Portefeuillehouder : L.L.W.C. Laros

Zaakdossiernummer : zk21.02143

Documentnummer : 2023.15738

Onderwerp : Raadsvoorstel over het Duurzaamheidsprogramma Loon op Zand

Beleidsprogramma : 3.2 Duurzaamheid

Aan de raad van de gemeente Loon op Zand,

Inleiding

De natuur staat onder druk, biodiversiteit zwakt af en grondstoffen worden schaars. Klimaatverandering, vervuiling en uitputting van natuurlijke grondstoffen hebben een negatieve impact op onze omgeving en onze samenleving, wereldwijd en lokaal. Dat merken we aan extreme neerslag waarbij overtollig water geen kant op kan, het verdwijnen van biodiversiteit en hittestress in onze straten en tuinen. Hitterecords worden jaar op jaar verbroken en bosbranden ontstaan door verdroging steeds sneller. Het is dus hard nodig om een duurzaamheidsprogramma voor onze gemeente vast te stellen.

Beslispunten

Wij stellen u voor:

1. Het Duurzaamheidsprogramma 2023-2033 Loon op Zand conform bijlage 1 vast te stellen.
2. Het college opdracht te geven hierbij een vierjarig actieplan op te stellen.

Beoogd effect

Op Europees en nationaal vlak zijn wetten opgesteld waar onze gemeente ook aan moet voldoen. In het duurzaamheidsprogramma staan onze verplichtingen en ambities tot en met 2033. Daarnaast vormt dit programma een basis voor de activiteiten in het 'Actieplan Duurzaamheid Loon op Zand' dat we integraal (met interne en externe input) wordt opstellen.

Argumenten

1.1 In Europa en Nederland is afgesproken te werken aan de Klimaatdoelstellingen van Parijs.

In Europa en Nederland is de doelstelling om de gemiddelde temperatuurstijging op aarde te beperken tot aanzienlijk minder dan 2°C en inspanning te leveren voor een beperking tot 1,5°C. EU-lidstaten spraken af om in 2030 minimaal 55% minder CO₂ uit te stoten. In 2050 moeten we zelfs klimaatneutraal zijn. We zijn dus verplicht te werken aan vermindering van onze CO₂ uitstoot. Met het duurzaamheidsprogramma leveren we hieraan onze bijdrage.

1.2 Hiermee geven we invulling aan de Europese natuurherstelwet, die voorschrijft dat we natura-2000 gebieden moeten herstellen.

Het Europees Parlement stemde op 11 juli 2023 in met de natuurherstelwet. Hierin wordt benadrukt dat het herstel van het ecosysteem van cruciaal belang is voor de bestrijding van klimaatverandering en het verlies aan biodiversiteit. In 2030 moeten bij 20% van de natuurgebieden herstelmaatregelen zijn genomen. In 2050 moet er voor 90% een herstelplan zijn. Het gaat hierbij om beschermde natura-2000 gebieden, maar ook om bossen en veengebieden. Voor Nationaal Park de Loonse en Drunense

Duinen zijn in 2017 al herstelmaatregelen vastgelegd¹ voor het behouden of uitbreiden van aanwezige type gronden en soorten flora en fauna.

1.3 De REKS hanteert als doelstelling energie te besparen en duurzame energie op te wekken.

Energie besparen, duurzame energie opwekken en maatregelen voor klimaatadaptatie zijn grootschalige opgaven die we in samenwerking met de regio oppakken binnen de REKS. In 2030 moet tevens 20% energiebesparing zijn gerealiseerd ten opzichte van 1990. Doelstellingen voor opwek van energie zijn dat binnen de regio 1 TWh elektriciteit duurzaam is opgewekt via zon en wind en dat 25% van het totale dakoppervlak in 2030 bedekt is met zonnepanelen. Als gemeente moeten we hier ook actie op ondernemen.

1.4 In de Transitievisie Warmte Loon op Zand hanteren we de doelstelling aardgasverbruik te verminderen.

In het Klimaatakkoord staat dat we onze woningen en gebouwen in 2050 op duurzame wijze gaan verwarmen. Dat houdt bijvoorbeeld in dat we aardgasvrij gaan verwarmen en zoeken naar alternatieve methoden. In de Transitievisie Warmte Loon op Zand stelden we vast om de landelijke ambitie te volgen om in 2030 ten minste 20% van de bestaande woningvoorraad aardgasvrij gereed te maken. Besparen en isoleren is van groot belang. De doelstelling die we hanteren is om in 2030 20% minder aardgasgebruik te realiseren, met het einddoel aardgasvrij te worden.

1.5 Als Global Goals gemeente werken we aan de doelen die de gemeenteraad in 2017 vaststelde.

De gemeenteraad stelde op 5 oktober 2017 vast dat onze gemeente een Global Goals gemeente wordt waarbij we de nadruk leggen op de doelen:

- Betaalbare en duurzame energie: de ontwikkeling en het gebruik van technologieën voor energiebesparing en hernieuwbare energiebronnen zijn een wezenlijk middel om energieverbruik en de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen te verminderen.
- Eerlijk werk en economische groei: het verantwoord inzetten van kapitaal, arbeid en grondstoffen en het eerlijk verdelen van winsten en inkomens tussen burgers en bedrijven.

1.6 Het duurzaamheidsprogramma staat in het coalitieakkoord 'Met lef, gefocust op U'.

Duurzaamheid is een van de speerpunten uit het coalitieakkoord. Daarin staat als focuspunt dat het college een duurzaamheidsprogramma presenteert met bijbehorend actieplan om samen met alle betrokkenen de klimaatdoelen te realiseren.

2.1 In het actieplan wordt het duurzaamheidsprogramma uitgewerkt in concrete plannen voor de komende 4 jaar. Het duurzaamheidsprogramma is een programma voor de komende tien jaar, waarin we in de breedte aangeven waar onze focus ligt. Dit programma is de basis voor het 'Actieplan Duurzaamheid Loon op Zand', waarin we voor de pijlers en gemeentelijke doelstellingen concrete acties opzetten. Het actieplan maakt voor de komende drie tot vijf jaar inzichtelijk welke acties we gaan ondernemen om de doelstellingen te behalen. Daarnaast zal er in beschreven worden welke financiële middelen hiervoor benodigd zijn, waar deze vandaan komen en wanneer een actie wordt gestart en is afgerond. We stellen het Actieplan Duurzaamheid Loon op Zand integraal op, in samenwerking met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Zo creëren we breed maatschappelijk draagvlak voor de acties die we als gemeente gaan uitzetten, stimuleren en ondersteunen.

Kanttekeningen

1.1 Het duurzaamheidsprogramma is veelomvattend en bevat uiteenlopende thema's.

Het is een grote opgave om het duurzaamheidsprogramma te gaan uitwerken. Het omvat thema's inzake de warmtetransitie met aardgasreductie en duurzame opwek, maar ook klimaatadaptatie, circulariteit, vergroten biodiversiteit etc. Er zijn Europese, landelijke, regionale en lokale afspraken en

¹ [131 Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen gebiedsanalyse \(2017\)](#)

opgaven. Er zal voldoende ambtelijke capaciteit beschikbaar moeten zijn om deze opgaven vorm te geven.

1.2 Realisatie van de duurzaamheidsopgaven is voor een groot deel afhankelijk van inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties.

Als gemeente hebben we een voorbeeldrol en een regierol. Inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties moeten ook zelf de stappen zetten om te verduurzamen en energie te besparen, te isoleren en aardgasvrij te worden. Samenwerking met de Wereldgemeente, ECLoZ, het bedrijfsleven en Contour de Twern is essentieel voor een goede advisering en begeleiding en ook de financiering vormt een grote uitdaging. Dit zal in het actieprogramma moeten worden uitgewerkt.

2.1 Het bijbehorend actieplan wordt later gepresenteerd.

Om de doelstellingen te behalen is het belangrijk om een concreet actieplan op te stellen, te weten wanneer deze worden uitgevoerd, wie daarbij betrokken zijn en wat dit gaat kosten. Dit zetten we in het Actieplan Duurzaamheid Loon op Zand. Omdat duurzaamheid in ons gehele dagelijks bestaan verweven zit, stellen we het Actieplan Duurzaamheid Loon op Zand integraal op, in samenwerking met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

2.2 De planning en benodigde financiële middelen zijn op dit moment nog niet bekend.

Om tot een maatschappelijk en gemeentelijk gedragen Actieplan Duurzaamheid te komen bepalen we zorgvuldig welke acties we op welk moment moeten uitvoeren, en welke kosten daarbij horen. Op dit moment zijn de planning en benodigde financiële middelen nog niet bekend. Echter, het eerst vaststellen van het Duurzaamheidsprogramma zorgt ervoor dat duidelijkheid en focus wordt gebracht in het Actieplan.

Financieel

Voor dit duurzaamheidsprogramma vragen we geen financiële middelen. Het gaat voor een groot deel om opgaven die we in opdracht van het rijk uitvoeren en waar ook (deels) middelen voor meekomen van het rijk. In de kadernota 2024 is al geld gevraagd voor opstellen en uitvoeren actieprogramma duurzaamheid.

Voortgang

Dit duurzaamheidsprogramma is een doorkijk naar 2033, waarin we in de breedte aangeven waar onze focus en ambitie liggen. Daarnaast is dit programma de basis voor het 'Actieplan Duurzaamheid Loon op Zand', waarin we voor de pijlers en gemeentelijke doelstellingen concrete acties uitwerken. Het actieplan maakt voor de komende vier jaar inzichtelijk welke acties we gaan ondernemen om de doelstellingen te behalen, welke financiële middelen hiervoor nodig zijn, waar deze vandaan komen, en wanneer de actie wordt gestart en is afgerond. Het actieplan wordt in het vierde kwartaal van 2023 opgestart. Het college stelt het actieprogramma in het eerste kwartaal van 2024 vast, waarna de uitvoering direct start. Het college stelt het actieprogramma voor de kadernota 2025 vast en informeert u hierover met een raadsinformatiebrief.

Communicatie

Het duurzaamheidsprogramma zetten we na vaststelling door uw raad op de gemeentelijke website en via sociale media. In het actieprogramma werken we onze duurzaamheidscommunicatie verder uit.

Bijlagen

- 2023.15737 Duurzaamheidsprogramma Loon op Zand 2023-2033
- 2021.07826 Regionale Energie en Klimaat Strategie (REKS) 1.0
- 2021.28372 Transitievisie Warmte Loon op Zand
- 2021.04228 Zonnevisie Loon op Zand 2021-2023

Besluit

De raad van de gemeente Loon op Zand;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 2023, nummer. 2023.15732

b e s l u i t :

1. Het Duurzaamheidsprogramma 2023-2033 Loon op Zand conform bijlage 1 vast te stellen
2. Het college opdracht te geven hierbij een vierjarig actieplan op te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Loon op Zand van 5 oktober 2023.

De raad voornoemd,

voorzitter,

griffier,